

تمرین سری ششم ریاضیات مهندسی استاد علی اکبریان

معادله لايلاس

⁽⁾ معادله لاپلاس در مختصات قطبی به صورت زیر بیان میشود.

$$\begin{aligned} u_{rr} + \frac{1}{r}u_r + \frac{1}{r^2}u_{\theta\theta} &= 0 , \quad 0 < r < a \\ u(a,\theta) &= g(\theta) , \quad 0 \le \theta < 2\pi \end{aligned}$$

با کمک روش تفکیک متغیرها نشان دهید فرم کلی جواب به صورت زیر است.

$$u = a_0 + b_0 \ln r + \sum_{n=1}^{\infty} (a_n r^{\lambda} + b_n r^{-\lambda})(c_n \cos(\lambda \theta) + d_n \sin(\lambda \theta))$$

- کنید $u(1,\theta,\varphi)=\cos 2\theta$ حل کنید (۲ معادله لاپلاس را برای داخل کرهای با شعاع ۱ و با شرایط کرانه ای $u(1,\theta,\varphi)=cos 2\theta$ حل کنید و $u(r,\theta,\varphi)$ را که در واقع به فرم $u(r,\theta)$ است، بدست آورید.
- $u_1=220$ و $r_2=4$ و $r_2=4$ و $r_1=2$ که به ترتیب در پتانسیلهای دو $u_1=20$ و $u_1=20$ و $u_2=140$ و $u_2=140$

راهنمایی:

معادله لایلاس در مختصات کروی به صورت زیر است:

$$\nabla^2 u = \frac{1}{r^2} \left[\frac{\partial}{\partial r} \left(r^2 \frac{\partial u}{\partial r} \right) + \frac{1}{\sin \theta} \cdot \frac{\partial}{\partial \theta} \left(\sin \theta \frac{\partial u}{\partial \theta} \right) + \frac{1}{\sin^2 \theta} \cdot \frac{\partial^2 u}{\partial \varphi^2} \right] = 0$$

۴) دو کره هممرکز به شعاعهای R_1 و R_2 به ترتیب در پتانسیلهای ثابت U_1 و U_2 قرار گرفته اند و پتانسیل نقاط با فاصله بینهایت از این کره ها برابر صفر است. پاسخ معادله لاپلاس را در تمامی نقاط فضا بدست آورید.

راهنمایی: معادله لاپلاس در مختصات کروی به صورت زیر است:

$$\nabla^2 u = \frac{1}{r^2} \left[\frac{\partial}{\partial r} \left(r^2 \frac{\partial u}{\partial r} \right) + \frac{1}{\sin \theta} \cdot \frac{\partial}{\partial \theta} \left(\sin \theta \frac{\partial u}{\partial \theta} \right) + \frac{1}{\sin^2 \theta} \cdot \frac{\partial^2 u}{\partial \varphi^2} \right] = 0$$

ابع $\mathbf{u}(\mathbf{x},\mathbf{y})$ حـل معادلـه لاپـلاس $\mathbf{u} = \frac{\partial^2 \mathbf{u}}{\partial \mathbf{x}^2} + \frac{\partial^2 \mathbf{u}}{\partial \mathbf{y}^2} = \mathbf{v}$ در کانـال چهـارگوش بـه ابعـاد $\mathbf{u}(\mathbf{x},\mathbf{y})$ در کانـال چهـارگوش بـه ابعـاد $\mathbf{u}(\mathbf{x},\mathbf{y})$ نابع $\mathbf{u}(\mathbf{x},\mathbf{y})$ عرزی $\mathbf{u}(\mathbf{x},\mathbf{y}) = \mathbf{v}$ $\mathbf{u}(\mathbf{x},\mathbf{y}) = \mathbf{v}$

و استوانه هم محور و به شعاعهای قاعــده ۱ و استوانه هم محور و به شعاعهای قاعــده ۱ و استوانه هم محور و به شعاعهای قاعــده ۱ و $\frac{\partial^2 u}{\partial r^2} + \frac{1}{r} \frac{\partial u}{\partial r} + \frac{1}{r^2} \frac{\partial^2 u}{\partial \theta^2} = 0$ به ترتیب برابر ۱۱۰ و ۲۲۰ ولت باشند و معادله لاپلاس در مختصات قطبی به صــورت و ۲۲۰ ولت باشد، آنگاه یتانسیل موجود بین دو استوانه برابر است با:

ردر حالت تقارن ((r,θ,ϕ) میدانیم که پاسخ معادله لاپلاس (پتانسیل) در هر نقطه ((r,θ,ϕ) داخل یک کـره (در حالت تقارن نسبت به ϕ) در مختصات کروی به صورت زیر است

 $u(r,\theta) = \sum_{n=0}^{\infty} A_n r^n P_n(\cos \theta)$

که $(\cos\theta)$ توابیع لژانیدار هستند. اگیر پتانسیل روی سطح کیره یکه (کیره به شیعاع واحید) بیا $u(r,\theta)$ بیان شود، $u(t,\theta)$ داخل کره عبارت است از $u(t,\theta)$ بیان شود، $u(t,\theta)$ داخل کره عبارت است از و

% است
$$\left\{ egin{align*} \nabla^2\,T=0 \ , & 1 \leq r \leq e \ T(1\,,\,\theta\,)=2 \ , & T(\,e\,,\,\theta\,)=3 \end{array}
ight.$$
 کدام است $\left\{ egin{align*} \nabla^2\,T=0 \ T(\,e\,,\,\theta\,)=3 \ \end{array}
ight.$

% است
$$\left\{ egin{aligned} \nabla^2 T = 0 & , & x \leq 0 \;, \; y \geq 0 \\ T \left(\; 0 \;, \; y \; \right) = 1 & , & T \left(\; x \;, \; 0 \; \right) = 2 \end{aligned} \right.$$
 کدام است (۱۰)

۱۱) پتانسیل موجود بین دو استوانه هم محور با شعاع های ۵ و ۱۰ را بیابید. درصورتی که اختلاف پتانسیل موجود بر این استوانه ها به ترتیب، ۱۱۰ و ۲۲۰ ولت باشد.

۱۲) مطلوبست حل مسئله ی زیر

$$u_{xx} + u_{yy} = x + \forall y$$
 ; $\circ < x < \pi$, $\circ < y < \pi$

$$u(x, \bullet) = x$$
; $\circ \le x \le \pi$

$$u(x,\pi) = \gamma$$
 ; $\circ \le x \le \pi$

$$u(\bullet,y)=y$$
 ; $\bullet \le y \le \pi$

$$u(\pi, y) = \cos y$$
; $\circ \leq y \leq \pi$

سکل جدید معادله u(x,y+3)=v(x,y) با تغییر متغیر u(x,y+3)=v(x,y) شکل با تغییر متغیر را بیابید.

$$u_{xx} + u_{yy} = 0$$
; $0 < x < \pi$, $y > 3$

$$u(0,y) = 0$$
, $u(\pi,y) = e^{-2y}$, $u_{y}(x,3) = 0$

۱۴) یک میله نیم دایرهای به طول بینهایت از سطح صاف، در دمای T=0 قرار گرفته است و روی سطح $x^2+y^2=1$ دمای حالت ماندگار در مقطع لوله را بیابید. (۱۵) معادله ی زیر را حل کنید.

$$\frac{\partial^2 u}{\partial t^2} + a^2 \frac{\partial^4 u}{\partial x^4} = 0$$
 , $0 < x < l$, $t > 0$

$$\frac{\partial u}{\partial t}(x,0) = g(x), 0 \le x \le l; u(x,0) = f(x), 0 \le x \le l;$$
$$u(0,t) = u(l,t) = 0, 0 \le x \le l$$
$$\frac{\partial^2 u}{\partial x^2}(0,t) = \frac{\partial^2 u}{\partial x^2}(l,t) = 0, t > 0$$

۱۶) معادلهی زیر را حل کنید.

$$abla^2 u = 0$$
 , $1 < r < 2$, $0 < \theta < \pi$

$$u(1,\theta) = \sin\theta$$
, $u(2,\theta) = 0$, $0 \le \theta \le \pi$

$$u(r,0) = 0$$
, $u(r,\pi) = 0$, $1 \le r \le 2$